

Anvisning till personer som rör sig i naturen

Lämna en anmälan om döda och sjuka frilevande djur och sänd in dem för undersökning

Bild: ScanStockPhoto

ALLA ARTER

Livsmedelsverket behöver frilevande djur (alla arter) som påträffats döda eller som avlivats på grund av en sjukdom in som prover. Med hjälp av proverna följer man bland annat upp förekomsten av allvarliga djursjukdomar och sådana sjukdomar som överförs från djur till människan. Färska kadaver är bäst som prover, men flera sjukdomar kan påvisas också i förskämda djur. Vem som helst kan sända prover till Livsmedelsverket. Livsmedelsverket betalar insändningen av prover via Matkahuolto.

Om massdöd och sjuka djur bland frilevande djur ska också alltid lämnas en anmälan till den kommunala veterinären eller länsveterinären i området i fråga. Denna bistår vid behov med mer anvisningar.

Bifoga alltid remissen med proven och ange på remissen djurarten, fynddag och fyndplatsen gärna med koordinater (sök dem till exempel med smarttelefonens kartapplikation, med applikationen 112 eller i tjänsten Kartplatsen och ange även koordinatsystemet) och dina egna kontaktuppgifter. Den kommunala veterinären behöver samma kunskaper till anmälan om döda eller sjuka djur. Prover behövs särskilt av följande djurarter och artkategorier:

VILDSVIN

Sjukdomar som ska följas upp:

Afrikansk svinpest, klassisk svinpest, Aujeszky's sjukdom, brucella

För uppföljning krävs prover av vildsvin som påträffats döda i hela landet. I fråga om vildsvin, anmäl den kommunala veterinären så tar han/hon hand om provtagningen och insändandet av prover och vid behov också bortskaffandet av kadavret. Döda vildsvin undersöks vid Livsmedelsverkets verksamhetsställe i Helsingfors.

SMÅ ROVDJUR (rävar och mårhundar)

Sjukdomar som ska följas upp:

Rabies, rävens dvärgbandmask, trikinellos

För uppföljning krävs rävar och mårhundar som påträffats döda i hela landet och särskilt i området där rabiesvaccinbeten sprids ut intill östgränsen. Djuret kan sändas in helt till Livsmedelsverkets verksamhetsställe i Uleåborg.

HJORTDJUR

Sjukdomar som ska följas upp:

Avmagringsjuka hos hjortdjur (CWD)

För uppföljning krävs prover av över 1 år gamla hjortdjur som avlivats som sjuka i hela landet. Som prov sänds in djurets skalle till Livsmedelsverkets verksamhetsställen i Uleåborg, Seinäjoki, Helsingfors eller Kuopio. Den som påträffat djuret kan sända in provet. Den som påträffat djuret kan också lämna en anmälan till den kommunala veterinären i kommunen i fråga som då tar hand om provtagningen.

FÅGLAR

Sjukdomar som ska följas upp: Fågelinfluensa

För uppföljning krävs prover av döda fåglar från hela landet. För massdödsfallens del tar den kommunala veterinären hand om provtagningen och insändandet av prover och vid behov också bortskaffandet av kadavren. Som massdöd som tyder på fågelinfluensa kan betraktas en sådan situation, då man i ett och samma område påträffar döda individer av fler än en svan, fem eller flera andra sjöfåglar eller fler än tio fåglar som hör till andra arter. I andra fall kan den som påträffat den döda fågeln eller de döda fåglarna sända in fågeln eller fåglarna till Livsmedelsverkets verksamhetsställe i Uleåborg. Som prov önskas särskilt sjö- och rovfåglar.

ANVISNINGAR

Provtagningsanvisningar:

[livsmedelsverket.fi](https://www.livsmedelsverket.fi) > [Laboratorietjänster](#) > [Undersökningar om djursjukdomar](#) > [Anvisningar för provtagning](#)

Mer information om hur proverna levereras ger specialforskare Marja Isomursu, telefon 040 512 1248, marja.isomursu@ruokavirasto.fi eller kontoret i Uleåborg telefon 029 520 4181.

Provet som sänds in ska alltid åtföljas av en remiss: [livsmedelsverket.fi](https://www.livsmedelsverket.fi) > [Tjänster](#) > [Guider och blanketter](#) > [Laboratorieundersökningar](#) > [Undersökningar om djursjukdomar](#) > [Vilda djur](#)

Provtagnings- och förpackningsmaterial kan vid behov beställas i förväg från Livsmedelsverket: tilaukset@ruokavirasto.fi

Livsmedelsverket betalar insändningen av prover via Matkahuolto.

De kommunala veterinärernas kontaktuppgifter: [ruokavirasto.fi](https://www.ruokavirasto.fi) > [Henkilöasiakkaat](#) > [Eläinlääkäripalvelut](#)

För vissa prover som sänds in för uppföljning av djursjukdomar betalas ersättning enligt vidstående tabell. För att få ersättningen ska man sända in en ifylld belöningsblankett till Livsmedelsverket: [livsmedelsverket.fi](https://www.livsmedelsverket.fi) > [Tjänster](#) > [Guider och blanketter](#) > [Jordbrukare](#) > [Djurhållning](#) > [Djurhälsa](#)

Grund för ersättningen	Djursjukdom:	Ersättning
Anmälan om ett frilevande vildsvin som påträffats dött till kommunalveterinären	ASF	100 € / djur
Insändning av ett litet rovdjur (räv, mårddhund) som påträffats dött inom området där rabiesvaccinbeten sprids ut	Rabies	50 € / djur
Insändning av skallen från frilevande, över 1 år gamla hjortdjur (inte ren) som har avlivats som sjuka eller förtvinade	CWD	50 € / djur